

Pasaulyje Lietuvos daug. U-PAVELDAS – Lietuvai reikšmingas kultūros paveldas, esantis užsienyje

Nors Lietuva yra maža valstybė, tačiau visuose pasaulio žemynuose yra gausu lietuviškų ženklų iš skirtingų istorinių laikotarpių. Niekam ne paslaptis, kad nemaža dalis kultūros paveldo turtų, iškilių asmenybių, vėliau kūrusių toli nuo tėvynės, pateko į svečias šalis dėl Lietuvai susiklosčiusių nepalankių istorinių aplinkybių. To, kas prarasta, atgauti praktiškai neįmanoma, tačiau būtina fiksuoti lietuviybės pėdsakus plačiajame pasaulyje – tokiu tikslu veikia Valstybinės kultūros paveldo komisijos sukurta duomenų bazė U-PAVELDAS.

U-PAVELDAS lankytojus kviečia susipažinti su šimtais lietuviybės ženklų užsienyje – atmintinomis vietomis, iškilių lietuvių tautybės asmenybių veikla užsienyje, architektūros, archeologijos, urbanistiniu paveldu, dokumentiniu paveldu, kaip fotografijos ir kinos juostos, jų negatyvai, inkunabulai ir rankraščiai, paminklai, kapai ir kapinės, įvairūs meno kūriniai ir t. t.

Paveldo komisijos duomenų bazė U-PAVELDAS padeda atrasti užmirštus Lietuvos istorijos puslapius: svetimų šalių archyvuose saugomą asmeninį kunigaikščių Gedimino, Vytauto ir Žygimanto Kęstutaičio susirašinėjimą, XVIII a. Italijoje paplitusį Šv. Kazimiero kultą, Prūsijos ir Austrijos valdovų heraldikoje įsitvirtinusi Vytį, Abiejų Tautų Respublikos padalinimo metu nuo caro valdžios pabėgusių lietuvių paveldą Šveicarijoje, po Antrojo pasaulinio karo emigravusių Pirmosios Lietuvos Respublikos architektų projektus ir dailininkų litvakų kūrybą užsienyje bei daugybę globaliu mastu žymių asmenybių, kurie pasaulį užkariavo savo išmintimi bei talentu. Tai Andrius Rudamina, Ignas Domeika, Pranas Domšaitis, Lasar Segal, Teisutis Zikaras, Davis Bite, Clara Rockmore ir daugelis kitų.

Po prestižinius pasaulio muziejus išblaškytoms relikvijoms surasti, Paveldo komisijos duomenų bazėje taip pat aktyvuota paieška pagal garsių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės giminių pavardes (Radvilos, Pacai, Oginskiai, Sapiegos, Sanguškos, Pliateriai, Jogailaičiai ir kt.). Įvairi informacija taip pat gali būti vykdoma pagal konkretaus laikotarpio, kūrėjo, šalies, miesto, kultūros vertybės tipo paieškos filtrus, todėl duomenų bazė yra orientuota tiek į plataus, tiek (naudojant paieškos filtrų kombinaciją) itin specifinio profilio istorikus, menotyrininkus ar tyrėjus.

Platformoje U-PAVELDAS šiuo metu susisteminti duomenys apie Argentinoje, Australijoje, Austrijoje, Baltarusijoje, Brazilijoje, Čilėje, Danijoje, Estijoje, Indijoje, Italijoje, Jungtinėje Karalystėje, JAV, Kanadoje, Karaliaučiaus srityje, Kirgizijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Pietų Afrikos Respublikoje, Prancūzijoje, Rumunijoje, Rusijoje, Slovakijoje, Suomijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Turkijoje, Ukrainoje, Vengrijoje, Vokietijoje esanti Lietuvai reikšmingą kultūros paveldą.

Bendradarbiaujant su Lietuvos institucijomis ir organizacijomis, taip pat su Lietuvos Respublikos atstovybėmis ir lietuvių bendruomenėmis užsienyje, sėkminga vertybių paieška toliau tęsiama, o duomenų bazė nuolat pildoma.

Valstybinės kultūros paveldo komisijos informacija